האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

סילבוס

הכירו את המדע: פסיכולוגיה חיובית - 51118

תאריך עדכון אחרון 25-10-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס:פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר:שנתי

שפת ההוראה:עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז):נורית ירמיה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: NYirmiya@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס:לפני ואחרי השעור וכן לפי קביעה

מורי הקורס:
פרופ נורית ירמיה

תאור כללי של הקורס:
בקורס זה תערך הכרות ראשונית עם התהליך המדעי והתוצר האקדמי מדעי העיקרי שלו - המאמר

המדעי. במהלך הקורס התלמידים/ות יחפשו, יקראו, יבינו, ינתחו, יבקרו ויציגו בכתה מאמרים מדעיים בנושאים שונים ומגוונים בתחום הפסיכולוגיה החיובית.

<u>מטרות הקורס:</u>
המטרה העקרית של הקורס היא לאפשר לתלמידים להתנסות בחיפוש, קריאה, הבנה והצגה של מאמרים מדעיים, תוך הנגשה, הבניה והנחיה אינטנסיבית על ידי המורה. הקורס מיועד להוביל את התלמידים/ות ליכולת לחפש ולהבין מאמרים מדעיים באופן עצמאי בהמשך הלימודים במחלקה לפסיכולוגיה.

<u>תוצרי למידה</u>
<u>בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:</u>
בסיום הקורס התלמידים יהיו מסוגלים ברמה בסיסית:

- *לחפש ביעילות מאמרים בנושאים ספציפיים במאגרי מידע שונים.*
- *להעריך ולהחליט במהלך חיפוש המידע (על סמך פרמטרים תכניים וביבליומטריים) איזה מהמאמרים בנושא יותר מרכזיים ושווים קריאה מעמיקה והתמקדות.*
- *להגדיר, לזהות ולהבין את הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי.*
- *לסכם ולנסח בתקציר את חלקי המאמר שנזכרו לעיל, תוך הבחנה בין נושאים/ממצאים עיקריים לעומת משניים במאמר.*
- *לבנות מצגת של הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי ולהציג אותה בכתה.*
- *להסביר אילו מאמרים קודמים הובילו את כותבי המאמר לשאול את שאלות המחקר.*
- *על סמך הנקודה הקודמת לבנות מצגת המסכמת, מדגימה, ומפרשת את ההתפתחות ההיסטורית של נושא/שאלת מחקר ספציפי/ת במשך מספר עשורים של מחקר בתחום.*

<u>דרישות נוכחות (%):</u>
100% חובה

<u>שיטת ההוראה בקורס:</u> שלושת השעורים הראשונים יתבססו על הרצאות פרונטליות ודיונים בכתה. בשעורים אלה נערוך הכרות עם עולם המדע, מהגשת גרנטים ועד לפירסום מאמרים מדעיים (כולל מאמרים ניסויים, מאמרי סקירה, פרקים בספרים ערוכים). נערוך היכרות גם עם המבנה, המטרות ושיטות החיפוש של מאמר מדעי, ועם העקרונות הבסיסים של כתיבה מדעית. שאר השעורים במהלך השנה יתבססו על הצגות/הרצאות של התלמידים, כמפורט בסעיף הבא (תכנית הלימודים בקורס). בנוסף, יערכו פגישות של קבוצות קטנות ופגישות אישיות עם המורה.

<u>רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:</u>
לאחר שלושת עד ארבעת השעורים הראשונים, בהם יוסברו המבנה, המטרות, עקרונות הכתיבה ושיטות החיפוש של מאמר מדעי, הקורס יתבסס על המטלות הבאות של התלמידים:

מטלה ראשונה: לפני כל שעור כל הסטודנטים יקראו מאמר סקירה (Review) בנושא ספציפי מתוך תחום האוטיזם.
מטלה שניה: תלמידי הכתה יתחלקו לקבוצות בנות 4 סטודנטים. בכל שעור תהיה קבוצה אחת אחראית על הדיון במאמר. חברי הקבוצה יכינו מספר שאלות (בין עשר לעשרים) לגבי הנושאים השונים שכלולים במאמר. השאלות יכולות להיות קשורות ישירות לתוכן המאמר, ובנוסף רצוי לחבר שאלות אינטגרציה והבנה. ניתן גם לשאול שאלות כלליות, כגון: מהי השאלה המדעית הכללית שהמאמר מנסה לענות עליה? כיצד התחיל המחקר בשאלה זו? מהם כיווני המחקר הנוכחיים? באיזה שיטות משתמשים כדי לחקור את שאלות המחקר בתחום זה? מהן ההשלכות של המחקר בתחום ספציפי זה להבנה כללית של הנושא הספציפי באוטיזם? האם ניתן להציע כווני מחקר עתידיים שיוכלו לתרום להעמקת הידע בתחום? וכד'. חברי הקבוצה האחראית צריכים להכין מצגת הכוללת את התשובות הנכונות ולהיות מוכנים לתקן או להוסיף על תשובות התלמידים.
מטלה שלישית: כל זוג מחברי הקבוצה יקרא מאמר ניסויי הקשור לנושא מאמר הסקירה ויציג במשך כ- 15 דקות את הרציונל והשאלות המחקריות העיקריות, את השיטות ומערך המחקר, את התוצאות העיקריות ואת משמעותן.

מטלת סוף הקורס: כתיבת עבודה המתחקה אחרי השורשים המדעיים והרעיוניים של מאמר מדעי עכשווי. גם עבודה זו תתבצע בזוגות. בשלב ראשון יש לבחור מאמר בתחום, שפורסם בשנה האחרונה 2017 באחד מכתבי העת המובילים בתחום.
לאחר קריאה והבנה של המאמר עליכם:

1)לסכם בקצרה (מקסימום 1/2חצי עמוד מודפס) את הנושאים והשאלות המדעיות בהן המאמר עוסק, את הממצאים העיקריים בהקשר של השאלות המרכזיות (אין צורך לפרט את כל התוצאות) ושניים-שלושה משפטים על המסקנות העולות מהמחקר.
2) יש לבחור מתוך הרשימה הביבליוגרפית את המאמר העיקרי שממנו נשאב הרציונל לעריכת המחקר. יש לנמק בכתב את הבחירה ולהסביר מדוע דווקא מאמר זה הוביל את קו המחקר שנמשך במאמר החדש (מקסימום חצי עמוד מודפס).
3) את המאמר שנבחר בדרך זו יש להשיג בספריה ולחזור על התהליך פעמים נוספות, עד שמגיעים למאמר המקורי שהווה את הרציונל הראשוני למחקר בנושא (רק אם מדובר במקור ממש "עתיק" ניתן לקרוא עליו במקורות עקיפים כמו ספרי עיון textbook)) או אנציקלופדיה). רצוי להגיע לפחות עד שנות ה-70' (אין חובה להגיע עד אריסטו אך גם זו אפשרות).
4) לסכום יש להציג באופן אינטגרטיבי את התפתחות הרעיון המדעי שהוביל לעריכת המחקר החדש (חצי עד שלושת רבעי עמוד. רצוי לשלב תאור גרפי של שלב אינטגרטיבי זה).

בשעור השני של הסמסטר השני יש להגיש לי עבודה הכוללת את השלבים 1 ו-2 וכן צילום של המאמר הראשון והשני (כדי שאוכל לבדוק אם אכן הבנתם את המטלה). את העבודה הכתובה ו/או מצגת יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר!

<u>חומר חובה לקריאה:</u>
Why some people are happier than others are?
Myers, D. G. (2000). The funds, friends, and faith of happy people. American psychologist, 55(1), 56-67.

Benefits of Happiness
Danner, D. D., Snowdon, D. A., & Friesen, W. V. (2001). Positive emotions in early life and longevity: findings from the nun study. Journal of personality and social psychology, 80(5), 804-813.

Flow
Nakamura, J., & Csikszentmihalyi, M. (2009). Flow theory and research.Handbook of positive psychology, 195-206.

PP in schools
Terjesen, Mark D., et al. "Integrating positive psychology into schools: Implications for practice." Psychology in the Schools 41.1 (2004): 163-172.

PP and leadership
Barnes, A. C., & Larcus, J. (2015). Positive Psychology as a Framework for Leadership Development in Recreation and Sport. New directions for student leadership, 2015(147), 77-87.

Forgiveness
Rey, L., & Extremera, N. (2014). Positive psychological characteristics and interpersonal forgiveness: Identifying the unique contribution of emotional intelligence abilities, Big Five traits, gratitude and optimism. Personality and Individual Differences, 68, 199-204.

Happiness and health
Lyubomirsky, S., & Layous, K. (2013). How do simple positive activities increase well-being? Current Directions in Psychological Science, 22(1), 57-62.

PP and trauma
Bonanno, G. A. (2004). Loss, trauma, and human resilience: have we underestimated the human capacity to thrive after extremely aversive events?. American psychologist, 59(1), 20-28.

<u>חומר לקריאה נוספת:</u>
יקבע בהמשך

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה15 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 45 %
הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 30 %
הצגת מאמר בזוגות

<u>מידע נוסף / הערות:</u>
יש לשמור בבקשה את כל ימי הראשון בשעת הקורס פנויים. הקורס ינתן בחלקו בשבועות עוקבים.

הציון יהיה כללי לכל השנה ויורכב מהמרכיבים הבאים:

השתתפות בכתה: השתתפות (מענה לשאלות) במהלך הדיון במאמר הסקירה שיוצג על ידי הקבוצה האחראית לשעור 10
המטלה הקבוצתית הראשונה (הצגת מאמר הסקירה על ידי חברי הקבוצה) 15%
הצגת המאמר בזוגות 30%
המטלה הקבוצתית הסופית 45%